

Inhoud tijdschrift Oud-Dordrecht 2024 (jaargang 42) nr. 2

p. 114: *Bestuursbericht*.

p. 115: *Bericht van de activiteitencommissie*. Verslag van de lezing op 2 mei door Frank van Riet over de Politieke Politie in Dordrecht tijdens de Tweede Wereldoorlog. Deze tak van de politie werd met name ingezet bij de Jodenvervolging en de jacht op onderduikers en verzetsmensen. Toch had één lid van de Politieke Politie na de oorlog volgens sommigen het verzet geholpen. Verder een verslag van een door de activiteitencommissie georganiseerde wandeling op 8 juni over het monumentale gedeelte van begraafplaats Essenhof.

p. 121: Marijke van Vliet, *De vergeten Dordtse synode van 1574*. Op 20 juni 2024 organiseerde het Reformatie Instituut Dordrecht een avond in de Augustijnenkerk, met aandacht voor de psalmen in de eerste jaren van het calvinisme. Fred van Lieburg hield drie beeldpreken over de betrekkelijk onbekende synode van 1574 in Dordrecht.

p. 128: Marijke van Vliet, *Armenzorg en de Dordtse diaconie (7)*. In de voorgaande zes afleveringen is ingegaan op het werk van de diakenen van de Dordtse Grote Kerk in de Franse Tijd. Dit afrondende artikel plaatst de diaconale zorg in het kader van het geloof zoals dat in de Nederduits Gereformeerde Kerk beleden en beleefd werd.

p. 136: Kees Sigmond, *Kunstbeschouwingen in de 18de en 19de eeuw. Sint Lucas Broederschap en Teekengenootschap Pictura*. Na de rederijkers (tot de 17de eeuw) en de Sint Lucas Broederschap (18de eeuw) nam het in 1774 opgerichte Teekengenootschap Pictura de traditie van de kunstbeschouwingen over. In dit artikel wordt nagegaan hoe deze activiteit in de praktijk uitwerkte in de eerste 125 jaar van het bestaan van Pictura, tot aan het einde van de 19de eeuw.

p. 160: Harm van Grol, *Het poortje van Pictura op het Stadsgezicht van Abraham van Strij*. Na de eerdere bijdrage over het schilderij *Stadsgezicht met het gebouw van het St. Lucasgilde* door Abraham van Strij, waarin hij het poortje van het Oude Vrouwenhuis te Dordrecht heeft verwerkt, wordt nagegaan waarom de schilder deze gelijkenis gezocht heeft en komt de auteur tot een interpretatie van het schilderij.

p. 168: Erica van Dooremalen, *Vrouwelijke leden van het Teekengenootschap Pictura 1877-1952*. Ter gelegenheid van de viering van het 250-jarig bestaan van het Teekengenootschap Pictura is de auteur op zoek gegaan naar wetenswaardigheden over de vrouwelijke 'werkende leden' van het teekengenootschap. Vrouwen konden pas vanaf 1885 werkend lid worden, beduidend later dan het elders genoemde vroegste toetredingsjaar 1865. Wel waren vrouwen vanaf 1877 welkom op de tekenavonden.

p. 184: Hans Jabaaij, *Bakovenbouw v/h H.P. den Boer*. De geschiedenis van dit bedrijf begint eind 19de eeuw met een initiatief van een enkele metselaar. Dankzij specialisatie in goed verkopende bakkersovens groeide het bedrijf uit tot een volwassen onderneming met een flinke fabriek aan de Merwedestraat te Dordrecht. Na een eeuw succesvol ondernemen volgde echter overname, krimp en faillissement. En hoewel het bedrijf al lang niet meer bestaat, leeft de naam Den Boer nog altijd voort in de wereld der bakovenbouwers.

p. 197: Christine Weijs, *Graffiti op een rijksmonument Voorstraat 388: 't Rembrandthuis*. Tijdens de renovatie van dit pand moest een keuze gemaakt worden over het al of niet behouden van graffiti op de zijmuur. Meestal is graffiti anoniem en illegaal, maar deze tekening was in 1987 gemaakt in opdracht van de toenmalige eigenaren van het pand. In hoeverre valt een dergelijke decoratie onder de beschermde status van een rijksmonument?

p. 204: Fietje Hoyer, *Verteld Verleden. De planter van de Merwelanden*. Interview met Gerrit van de Koppel (1939), bewoner van Merwelanden 37, het eenzaam gelegen huis in de Biesbosch achter de zomerdijk van de Merwede. Samen met bouwhistoricus Christine Weijs is de auteur geïnteresseerd in de historie van het huis, dat op de gemeentelijke monumentenlijst staat. Door een verbouwing in 1978 zijn weliswaar de meeste originele onderdelen verdwenen, maar wellicht is er in verhalen toch nog wat overgeleverd van de oude woning. En hoe is het om te wonen op zo'n afgelegen plek.

p. 216: Michiel van Mourik Broekman, *Verteld Verleden. Hoe een Surinamer Dordtenaar werd: in gesprek met Archie Wijngaarde*. In 1963 trok Archie Wijngaarde, toen 27 jaar oud, met vrouw en kind van Suriname naar Nederland om er Nederlands te gaan studeren. In 1976 verhuisde hij naar Dordrecht. Hij ging daar tot aan zijn pensionering les geven op de Gemeentelijke Pedagogische Academie en op het Stedelijk Dalton Lyceum. Langzamerhand ontwikkelde zich bij hem een grote liefde voor de stad Dordrecht, die hij als stadsgids in zijn rondleidingen op anderen probeert over te brengen.

p. 222: Jan Alleblas, *Boekennieuws*. Bespreking van de tussen half april en half juli 2024 gepubliceerde boeken over de Dordtse geschiedenis. In de serie *Verhalen van Dordrecht* verscheen deel 45: *250 jaar Teekengenootschap Pictura*, geschreven door stadsarchivaris Teun de Bruijn. Angenetha Balm en Jan Willem Boezeman publiceerden deel 2 van hun driedelige serie over het historisch huizenonderzoek op het Nieuwe Werck. In de rubriek *Signaleringen* worden vier bewoningsgeschiedenissen besproken.

Dit nummer van het tijdschrift *Oud-Dordrecht* is te bestellen via e-mail,
voor leden € 4,00 – voor niet-leden € 5,00 (excl. verzendkosten):

publicaties@oud-dordrecht.nl

Verdere informatie: www.oud-dordrecht.nl